

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

از دواج ام کلثوم

با عمر

واقعیّت یا افسانه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ازدواج ام کلثوم با عمر واقعیت یا افسانه

نویسنده:

ا. س

ناشر چاپی:

مجله حوزه

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	ازدواج ام کلثوم با عمر واقعیت یا افسانه
۶	مشخصات کتاب
۶	اشاره
۷	بررسی روایت
۸	درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

ازدواج ام کلثوم با عمر واقعیت یا افسانه

مشخصات کتاب

اشاره

یکی از چیزهایی که اهل سنت همیشه برای اینکه نشان بدهند میان حضرت علی (ع) بر سر حکومت نزاع و اختلافی نبوده است و رابطه آنان دوستانه بوده و حضرت علی (ع) عمر را دوست می داشته و او را حاکم مشروع و امیر المومنین خود می دانسته، ازدواج عمر با ام کلثوم دختر حضرت علی (ع) می باشد. آنان استدلال می کنند، اگر رابطه حضرت علی (ع) با عمر خصمانه می بود و علی (ع) عمر را غاصب خلافت خویش می دانست، آیا هرگز حاضر می شد دختر خود را به عمر بدهد تا او با دخترش ازدواج کند؟ البته پیشاپیش باید خاطر نشان کنم اینجانب مانند برخی از شیعیان فکر نمی کنم که رابطه حضرت علی (ع) با عمر چنان تیره بوده باشد که حضرت علی (ع) خلیفه دوم عمر را به کلی از دایره اسلام خارج دانسته و هیچ گونه رابطه ای حتی در حد رابطه یک مسلمان با مسلمان دیگر هم نداشته اند بگونه ای که با او معامله ای مانند خرید و فروش و ازدواج و... هم نکرده باشد. و اگر ثابت شود که عمر با ام کلثوم ازدواج کرده، پس او را گیرنده حق خلافت خود هم نمی دانسته باشد. از این جهت تا می توانند این قضیه را انکار می کنند و هرگونه رابطه دوستانه ای را میان امام علی (ع) و شخص نفی می کنند. اما به گمان اینجانب حضرت علی (ع) با اینکه خلافت را حق خود می دانسته اما مرزها را هم نگه می داشته و اینگونه مطلق نگر نبوده است که وقتی کسی حقی را از او ضایع کرده باشد، تمام روابط خود را با آنان قطع و تمام سوابق طرف را هم نادیده بگیرد و حتی اسلام شان را انکار نماید. امام علی (ع) یکی از ویژگی های منحصر بفردش این بود که بسیار فراتر از افراد معمولی می نگرست و به همین جهت در عین انتقاد از طرف مقابل و حتی جنگ با آن، جانب انصاف را نگه می داشت. مثلاً وقتی در جنگ جمل شمشیر زبیر را دید گریست و گفت: این شمشیر چه غم ها که از رسول الله (ص) نزدود. و هنگامی که با جنازه طلحه مواجه گردید برای او نیز تأسف خورد و به یاد رشادت های او در زمان رسول الله (ص) افتاد و ام المومنین عایشه را نیز با اکرام و اعزاز به مدینه فرستاد. امام علی (ع) در همان هنگام حکومت شیخین در عین حالی که به حکومت آنان معترض بود زیرا آنان را گیرندگان حق خود می دانست، با آنان در پیشبرد حکومت شان همکاری می کرد و مشورت های راهگشا به آنان ارائه می نمود. به همین دلیل بود که عمر می گفت: خداوند مرا با هیچ مشکلی مواجه نکند که ابوالحسن نباشد تا از گره آن وا کند. اما سخن در این است که آیا ازدواج عمر با ام کلثوم واقعیت تاریخی دارد یا نه؟ و آیا این ازدواج واقع شده است یا خیر؟ اهل سنت روایات زیادی در این مورد روایت کرده اند که برخی با صراحت از ازدواج عمر با ام کلثوم صحبت می کند و برخی روایات نیز از لازمه آن ازدواج عمر با ام کلثوم است. ابن عبد البر در الاستیعاب و ابن اثیر در اسد الغابه و بلاذری در انساب الاشراف و ابن حجر در الاصابه روایت می کنند که: ام کلثوم دختر علی بن ابی طالب و فاطمه دختر رسول الله (ص) قبل از وفات حضرت رسول (ص) متولد گردید و عمر بن خطاب از او خواستگاری کرد. علی بن ابی طالب به او گفت: وی کوچک است. عمر گفت: ای ابو الحسن او را به ازدواج من در آور که من آنچنان شأن و کرامت او را نگهدارم که هیچکس نگه ندارد. علی (ع) گفت: من او را پیش تو می فرستم. اگر او را پسندیدی او را به ازدواج تو در خواهم آورد. آنگاه علی (ع) پارچه ای را بدست دخترش داد و گفت: نزد عمر برو و به او بگو: این همان پارچه ای است که من به تو گفته بودم. ام کلثوم نیز پارچه را نزد عمر برد و پیام علی (ع) را رساند. عمر گفت: به پدرت بگو: خدا از تو راضی باشد من پسندیدم. آنگاه عمر دست خود را بر ساق پای ام کلثوم گذاشت! (در برخی روایات دارد ساق پای ام کلثوم را لخت کرد. در برخی روایات دیگر دارد که عمر ام کلثوم را در بغل گرفت!) ام کلثوم گفت: چه کار می کنی؟ اگر امیر المومنین

نبودی بینی ات را می شکستم. آنگاه از پیش عمر خارج شد و نزد پدرش آمد و ماجرا را تعریف کرد و گفت: تو مرا نزد پیر مردی بد کردار فرستادی. علی گفت: دخترم! او شوهر تو است. آنگاه عمر در سر قبر رسول الله در مجلس مهاجران اولین حاضر شد و به آنان گفت: به من تبریک بگویید (رفتونی). پرسیدند: به چه مناسبت ای امیر مومنان؟! گفت: من با ام کلثوم دختر علی بن ابی طالب ازدواج کردم. من از رسول الله (ص) شنیدم که فرمود: روز قیامت هر نسب و خویشاوندی و دامادی منقطع است جز نسب و سبب و دامادی من. من با رسول الله نسب و سبب داشتم خواستم دامادی را هم اضافه کنم. آنگاه مهاجران به او تبریک گفتند؟ ام کلثوم برای عمر زید بن عمر و رقیه را به دنیا آورد و در زمان معاویه هر دو در یک روز مردند و حسن بن علی (ع) عبدالله بن عمر را پیش انداخت تا نماز میت بر آنان بخواند و خود به او اقتدا کرد.

بررسی روایت

در مورد این روایت و روایات دیگر در این مورد ملاحظات چندی وجود دارد: ۱- روایت ازدواج عمر با ام کلثوم دختر علی (ع) صحیحین بخاری و مسلم نیامده است. بسیار اتفاق افتاده که اهل سنت وقایعی را که شیعیان به آن استناد کرده اند، اظهار کرده اند این روایت در صحیحین نیامده است در حالیکه در روایات معتبر دیگر شان آمده است. ۲- این روایت حتی در هیچیک از صحاح سته و حتی در مسانید معتبر اهل سنت چون مسند ابن حنبل و مسند بزاز و معجم طبرانی (معجم کبیر، اوسط و صغیر) نیامده است. با اینحال جای تعجب است که چگونه آن را قبول کرده و مسلم می دانند! ۳- معمولاً روایات ازدواج ام کلثوم با عمر را اهل سنت به یکی از علویان همچون امام صادق (ع)، امام باقر (ع) یا حسن بن حسن بن علی (ع) منتهی می کنند که این جای تأمل دارد و ظاهراً جاعلان خواسته اند اینگونه القاء کنند که این واقعه چنان صحت دارد که حتی خود اهل بیت آن را روایت کرده اند؟! ۴- اسناد هیچیک از روایات ازدواج عمر با ام کلثوم معتبر و صحیح نیست و در هر کدام چند راوی ضعیف و کذاب (به نظر رجالیون اهل سنت) وجود دارد که در این جا ما بخاطر کثرت آنان و طولانی شدن مقاله نمی پردازیم. شاید روزی آن راویان و ضعف های شان را با استناد به محدثان اهل سنت بیان کردیم. ۵- گذشته از اسناد اختلاف روایات به حدی است که انسان را به شک می اندازد. مثلاً برخی روایات می گوید، ام کلثوم برای عمر تنها زید را دنیا آورد و برخی رقیه را هم اضافه می کنند و برخی از فاطمه بنت عمر از ام کلثوم خبر می دهند. یا اینکه در برخی روایات آمده وقتی عمر از علی ام کلثوم را خواستگاری کرد، علی کوچکی او را بهانه کرد، در برخی دارد که علی (ع) گفت: من او را برای فرزندان جعفر برادر خود گذاشته ام و... در برخی روایات آمده که عمر هنگامی که علی (ع) ام کلثوم را پیشش فرستاد ساقش را با دست لمس کرد. در برخی آمده وی ساقش را کنار زد و در برخی آمده که در بغل گرفت؟ ۶- بدنبال همین باید گفت: چگونه عمر به خود اجازه می دهد دختری را که هنوز عقدش نخوانده لمس و یا در بغل می گیرد؟ آیا او نمی دانست هنوز ام کلثوم برای او حلال نشده؟ چون هنوز حتی خود ام کلثوم نمی داند که او را می خواهد به عقد عمر در آورد و طبق این روایت علی (ع) او را فرستاده که عمر آیا او را می پسندد یا خیر؟ گذشته از اینکه چنین کاری (فرستادن دختر که آیا می پسندد یا نه؟) از شأن علی (ع) به دور است. ۷- در متن روایت آمده که عمر به مهاجران گفت: رفتونی. یعنی به من تبریک بگویید. این درحالی است که رسول الله (ص) از آن نهی کرده بوده است. در مسند امام حنبل آمده است که سالم بن عبدالله گفت: عقیل بن ابی طالب با زنی ازدواج کرد وقتی نزد ما آمد ما به او با کلمه "الرفاء والبنین" تبریک گفتیم. عقیل گفت: ساکت باشید. نگویید: "بالرفاء والبنین" که این از رسوم جاهلیت است و رسول الله (ص) از آن نهی کرده است و گفت: بجای آن بگویید: بارک الله فیک و بارک الله فیها (مسند حنبل، ج ۱، ص ۲۰۱) ۸- در روایات آمده که ام کلثوم با فرزندش زید در زمان معاویه در یک روز از دنیا رفت؟! در حالیکه ام کلثوم فرزند علی (ع) در زمان یزید در واقعه کربلا حضور داشت و روایات زیادی در این مورد وجود دارد و خطبه های وی در راه کوفه و شام وجود دارد. ۹- در روایات دیگر اهل سنت آمده که ام

کثوم بعد از عمر با محمد بن جعفر بن ابی طالب و بعد از مرگ او با عون بن جعفر و بعد از مرگ او با عبدالله بن جعفر ازدواج کرد؟! در حالیکه واقدی روایت کرده که محمد بن جعفر و عون بن جعفر در تستر (شوشتر) در زمان عمر به شهادت رسیدند. و با عبدالله هم زینب بنت علی خواهر ام کلثوم ازدواج کرد که او نیز در واقعه کربلا حضور داشت. در اسلام جمع بین اختین جایز نیست. بنا بر این نتیجه گرفته می‌شود که ازدواج عمر با ام کلثوم مجعول است و مخدوش و جاعلان آن را برای بهره برداری های مذهبی ساخته اند و هیچ واقعیتی ندارد. زیرا هم از نظر سندی مخدوش است و راویان آن متهم به کذب و ضعف و جعل اند و هم از نظر متنی اشکالاتی زیادی دارد که اگر اهل سنت بخواهد به آن روایات استناد نمایند، شخصیت عمر را زیر سؤال برده اند.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می‌کنند

بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می‌دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی

آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گامگاه

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

